

На основу члана 39. став 1. и члана 51. став 4. тачка 4), а у вези са чланом 93а став 3. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 145/14, 95/18-др.закон и 40/21), и члана 12. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/05)

Савет Агенције за енергетику Републике Србије на 11. ванредној седници од 30. јуна 2021. године, донео је

УПУТСТВО

за припрему мрежног правила о правилима за балансирање транспортног система за природни гас

1. Утврђује се упутство за припрему подлога за израду мрежног правила које се односи на балансирање система за транспорт природног гаса, процедуре за номиновање, измирење накнада за дебаланс и оперативно балансирање из члана 93. став 1. тачка 4) подтачка (4) Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14, 95/18-др. закон и 40/21)-у даљем тексту Закон. Ово упутство усклађено је са обавезама Републике Србије преузетим у складу са потврђеним међународним уговорима.

2. За потребе припреме подлога за израду мрежних правила из члана 93. став 1. тачка 4) подтачка (4) Закона, оператори транспортног система користиће Уредбу (ЕУ) 312/2014 од 26. марта 2014. године, која је измењена у складу са Одлуком 2019/01/PHLG-EnC коју је донела Стална групе на високом нивоу Енергетске заједнице, и која је објављена на интернет страници Секретаријата Енергетске заједнице <https://www.energy-community.org/legal/acquis.html>).

3. Задужују се оператори транспортног система да на усаглашеном тексту превода адаптиране Уредбе из тачке 2. на српски језик (у даљем тексту: Уредба), изврше сва потребна усклађивања одређена овим упутством.

4. Без обзира на то да ли ће припремати акт из тачке 3. овог упутства самостално или у сарадњи, оператори транспортног система се задужују да подлоге за израду мрежног правила из члана 93а. став 1. тачка 4) подтачка (4) Закона претходно међусобно усагласе тако да оне у садржини буду истоветне, пре него их доставе Агенцији за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција) ради прибављања сагласности из члана 93а. став 3. Закона.

5. Оператори транспортног система припремају подлоге за израду мрежног правила из члана 93а. став 1. тачка 4) подтачка (4) Закона у складу са овим упутством, тако што у тексту Уредбе, спроводе следеће измене и допуне:

1) Наслов Уредбе изменити тако да гласи: „Адаптирани текст Мрежног правила о правилима за балансирање транспортног система за природни гас“.

2) У члану 2. тачка 1. Уредбе изменити тако да гласи: „Ова уредба се примењује на зону балансирања која обухвата територију Републике Србије.“

У члану 2. Уредбе у досадашњој тачки 4, речи: „утврђене у националним прописима и, ако је примерено, правилима о сигурности снабдевања применљивим у Енергетској заједници“, заменити речима: „утврђене у важећим прописима, укључујући, када је примерено, и прописе који се односе на сигурност снабдевања.“

У члану 2. Уредбе, после тачке 5. додаје се нова тачка (став) која гласи:

„Све одлуке, услови и сагласности Агенције за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција) поменуте у овој уредби, осим из члана 46. тачка 3., члана 51. тачка 7. и члана 52. тачка 2. ове уредбе, сматрају се донетим на дан у коме Агенција донесе одлуку о давању сагласности на правила о раду транспортног система која доноси оператор транспортног система у складу са законом који уређује област енергетике.“

3) Ако друкчије није одређено овим упутством, у целом тексту Уредбе, речи: „национално регулаторно тело „заменити речју: „Агенција“.

4) У члану 3. Уредбе, прва и друга реченица мењају се тако да гласе:

„Изрази употребљени у овој уредби имају значење дефинисано у Закону који уређује област енергетике (у даљем тексту: Закон) и акту који уређује мрежна правила која се односе на расподелу транспортних капацитета, с тим да се у овој уредби употребљавају и додатни изрази који имају следеће значење:“.

У члану 3. Уредбе дефиниција израза под бројем 8) се мења тако да гласи:

„потврђена количина“ – значи количину природног гаса из номинације, односно реноминације коју оператор транспортног система потврди да ће транспортовати за корисника у гасном дану Д;“.

У члану 3. Уредбе додати нове дефиниције:

() „ENTSO-G“ - Удружење европских оператора транспортних система за природни гас;

() „номинација“ – значи најаву, односно обавештење корисника упућено оператору транспортног система о количини природног гаса коју корисник намерава да преда на транспорт, односно да преузме са транспортног система;

() „реноминација“ – значи промену најаве, која је накнадно обавештење о количинама природног гаса којом се замењује претходно поднета номинација;

с тим да се све дефиниције из члана 3. прилагођавају и означавају по азбучном реду.

5) У члану 4. тачка 4. Уредбе, реченицу другу променити, тако да гласи:

„У случају када је одговорност оператора за уравнотежење њихових транспортних система пренета на субјекта који је, у складу са Законом, одређен за уређивање и администрирање тржишта природног гаса, ова уредба се и на њега примењује у мери која је утврђена Законом и актима донетим на основу овог закона.“

6) У члану 5. тачка 1. Уредбе, речи: „Трансфер гаса између“, заменити речима: „Промет природног гаса између“.

У члану 5. у тач. 2. и 6. Уредбе, речи: „у уговору о транспорту или другом правно обавезујућем уговору“ замењују се речима „у правилима о раду транспортног система и уговорима које закључује са корисником система у складу са Законом и овим правилима“.

У члану 5. тачка 7. Уредбе, мења се тако да гласи: „Субјект кога је овластио корисник система може да подноси обавештења из тачке 5. овог члана, ако се с тим претходно сагласио оператор транспортног система.“.

7) У члану 7. тачка 2. речи: „учесник који иницира трговање“ треба да гласи: „понуђач“ или „иницијатор трговине“.

У члану 7. тачка 7. Уредбе, речи: „оператори транспортних система суседних зона балансирања“, заменити речима: „оператор транспортног система, у сарадњи са оператором транспортног система из суседне зоне балансирања“.

8) У члану 8. тачка 4. Уредбе, речи: „може одобрити национално регулаторно тело“, заменити речима: „надлежан орган одређен у складу са законом који уређује јавне набавке“.

9) У члану 12. тачка 3. Уредбе, реченица друга, уместо речи: „Оператори транспортног система сарађују“, треба да стоји: „оператор транспортног система сарађује са суседним оператором транспортног система“.

У члану 12. тачка 4. Уредбе, речи: „из члана 33. Уредбе (ЕУ) број 459/2017 од 16. марта 2017 којим се успостављају мрежна правила о механизмима расподеле капацитета транспортних система и Уредбе (ЕУ) 984/2013 која је престала да важи“, заменити речима: „у складу са чланом 33. акта којим се уређују мрежна правила која се односе на механизме расподеле капацитета за транспорт природног гаса.“

10) У члану 13. Уредбе, речи: „Оператори транспортног система“, заменити речима: „оператор транспортног система“.

11) У члану 14. тачка 4. Уредбе, речи: „Оператори транспортног система са сваке стране тачке инерконеције могу“, заменити речима: „оператор транспортног система може, у договору са суседним оператором“.

У члану 14. тачка 5. Уредбе, речи: „оператори транспортног система примењују правило номинације које је договорено“, заменити речима: „оператор транспортног система примењује правило номинације које договори са суседним оператором транспортног система“.

12) У члану 16. тачка 1. Уредбе, у реченици првој, речи: „оператори транспортног система или национално регулаторно тело (ако је примерено), могу консултовати...“, заменити речима: „оператор транспортног система може у сарадњи са суседним оператором транспортног система да организује јавне консултације“.

У члану 16. став 2. Уредбе, у реченици првој, речи: „национална регулаторна тела“, заменити речју: „Агенција“.

У члану 16. у ставу 2. Уредбе, реченица друга се мења тако да гласи:

„Ако оператор транспортног система усвоји предложене измене правила номинација и реноминација које је претходно усагласио са суседним оператором, и ако на ове измене правила о раду транспортног система прибави сагласност Агенције прописану Законом, тако измењена правила је дужан да објави и да спроведе потребна усклађивања у споразуму о радном режиму који је закључио за тачку ту интерконекције, а ако је потребно, и да измени уговоре о транспорту и друге споразуме које закључује у складу са правилима о раду транспортног система.“

13) У члану 17. тачки 1. (а) (iv) Уредбе, речи: „расподељени капацитет“, заменити речима: „уговорени капацитет“.

У члану 17. тачка 4. Уредбе, у реченици другој, речи: „оператори транспортног система“, заменити речима: „оператор транспортног система“.

14) У члану 20. тачка 1. Уредбе се мења тако да гласи: „Оператор транспортног система, у правилима о раду транспортног система која доноси уз сагласност Агенције, утврђује методологију за обрачун дебаланса коју примењује у зони балансирања којој припада.“

У члану 20. тачка 2. Уредбе, реченица прва се мења тако да гласи:

„По прибављању сагласности Агенције, оператор транспортног система објављује на својој интернет страници правила о раду транспортног система која садрже методологију за обрачун дебаланса.“

15) У члану 27. тачка 2. Уредбе реченица прва, речи: „консултоваће се са националним регулаторним телом суседне Уговорне стране Енергетске заједнице и чланице Европске Уније“, заменити речима: „консултоваће се са националним регулаторним телом(има) суседне државе“.

У члану 27. тачка 2. Уредбе, реченица друга се мења тако да гласи:

„Агенција, у сарадњи са регулаторним телом(има) суседне државе, може консултовати надлежно тело сагласно обавезама које произлазе из потврђених међународних уговора “.

16) У члану 28., (који садржи прелазни режим), речи у тексту: „од дана истека рока за транспоновање ове уредбе“, заменити речима: „од дана ступања на снагу ове уредбе“.

17) У члану 30. тачка 2. Уредбе у тексту речи: „национално регулаторно тело ће донети или дати сагласност и објавити“, заменити речима: „Агенција даје сагласност на правила о раду транспортног система која објављује на својој интернет страници а која садрже...“.

18) У члану 32. подтачка 1) Уредбе речи: „у складу са тачком 3.4. став 5. Анекса I Уредбе (ЕЗ) број 715/2009“, заменити речима: „у складу са чланом 5. тачка 5.4. акта који уређује мрежна правила која се односе на податке које објављује оператор транспортног система.“

19) У члану 33. тачка 1. Уредбе речи: „на основу тачке 3.1.2. Анекса I Уредбе (ЕЗ) број 715/2009“ заменити речима: „у складу са чланом 5. тачка 5.1.2. акта који уређује мрежна правила која се односе на податке које објављује оператор транспортног система“, а у истој тачки овог члана, у

подтачки (г), речи: „на службеном језику Уговоре стране и на енглеском језику“, заменити речима: „на српском и енглеском језику.“

У члану 33. тачка 5. Уредбе (уређује прелазни режим), речи у тексту: „од дана истека рока за транспоновање ове уредбе“, заменити речима: „од дана ступања на снагу ове уредбе“.

20) У члану 38. Уредбе (уређује прелазни режим), речи у тексту: „од дана истека рока за транспоновање ове уредбе“, заменити речима: „од дана ступања на снагу ове уредбе“.

21) У члану 39. тачка 4. и 5. Уредбе речи: „национално регулаторно тело“, заменити речима: „надлежни орган (МРЕ)“.

22) У члану 45. тачки 4. Уредбе (уређује прелазни режим), речи у тексту: „од дана истека рока за транспоновање ове уредбе“, заменити речима: „од дана ступања на снагу ове уредбе“.

23) У члану 46. тачка 3. Уредбе, у реченици другој (која уређује прелазни режим), речи у тексту: „од дана истека рока за транспоновање ове уредбе“, заменити речима: „од дана ступања на снагу ове уредбе“, а на крају реченице после речи: једном годишње“, додати речи: „најкасније до 31. марта текуће за претходну годину“.

У члану 46. став 4. Уредбе, у реченици другој, и у члану 52. тачка 2. Уредбе, речи: „Регулаторном одбору Енергетске заједнице“ и „Секретаријату Енергетске заједнице“ заменити речима: „надлежном телу одређеном сагласно обавезама преузетим у складу са потврђеним међународним уговорима“.

24) У члану 51. Уредбе, у тачки 1. и 4, речи: „од дана истека рока за транспоновање ове уредбе“, заменити речима: „од дана ступања на снагу ове уредбе“.

27) У члану 52. у тачки 1. речи: „у року од 24 месеца почев од 12.12.2020. године“, заменити речима: „најкасније годину дана од ступања на снагу Уредбе“.

У члану 52. тачка 2. Уредбе, речи: „Регулаторном одбору Енергетске заједнице“ и „Секретаријату Енергетске заједнице“, заменити речима: „надлежном телу сагласно обавезама које произлазе из потврђених међународних уговора“.

6. Задужују се оператори транспортног система да акт из тачке 3. који је усаглашен са овим упутством доставе Агенцији на сагласност најкасније 10. августа 2021. године

7. Агенција ће дати сагласност ако је подлога за израду мрежог правила:

1) усаглашена са преузетим обавезама Републике Србије у складу са потврђеним међународним споразумима, тако да:

а) садржи све релевантне одредбе из Уредбе (ЕУ) 312/2014 од 26. марта 2014. године, која је измењена измењена у складу са Одлуком 2019/01/PHLG-EnC коју је донела Стална групе на високом нивоу Енергетске заједнице 12. децембра 2019. године,

и

б) по својој структури и садржини вердостојно одражавају текст адаптиране Уредбе из подтачке 1), а да сва еветнулана одступања могу бити поседица превода, у смислу члана 3. тачка (5)

Процедуралног аката 01/2012 који је донела Стална група на високом нивоу Енергетске заједнице 21. јуна 2012. године;

и

2) израђена у складу са овим упутством.

8. Приликом израде адапританог текста овог мрежног правила, оператори транспортног система ће, у највећој мери у којој је могуће, користити Јединствена методолошка правила за израду прописа („Службени гласник РС“, број 21/10).

9. Агенција задржава право да ово упутство измени или замени новим за случај да Република Србија накнадно преузме додатне обавезе сагласно потврђеним међународним уговорима.

10. Ово упутство се доставља свим операторима транспортних система ради припреме усаглашеног текста из члана 93а. став 1. тачка 4. подтачка (4) Закона и доставе Агенцији на сагласност којом се потврђује њихова усаглашеност са овим упутством.

Савет Агенције за енергетику Републике Србије

Број: 345/2021-Д-I

У Београду, 30. јуна 2021. године

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Дејан Поповић